

HE 114/2017 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi toisen kotimaisen kielen kokeilusta perusopetuksessa

Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry pitää tärkeänä, että keinoja opetuksen ja koulutuksen järjestäjien kielivalikoiman laajentamiseksi ja suomalaisten kielitaidon monipuolistamiseksi etsitään aktiivisesti. Kielivalintojen mahdollisuus on kaventunut 10 viime vuoden aikana perusopetuksessa ja lukiossa, mistä johtuen valtaosa opiskelijoista opiskelee vieraana kielenä englantia. Myös halukkuus opiskella valinnaisia kieliä on vähentynyt. Sama kielten opiskelun kehityksen trendi on nähtävissä ammatillisessa koulutuksessa. Samaan aikaan kielitaitovaatimukset ovat monipuolistuneet elinkeinoelämässä.

AMKE kantaa huolta kielikokeiluun osallistuvien oppilaiden yhdenvertaisten jatko-opintopolkujen toteutumisesta. On hyvä, että lakiesityksessä opetuksen järjestäjä veloitetaan ennen päätöksen tekemistä varmistamaan, että oppilas ja hänen huoltajansa tai muut lailliset edustajansa ovat tietoisia voimassa olevan lainsäädännön mukaisista kielitaitovaatimuksista. Toisaalta vain harva 5. tai 6. luokan oppilas tietää, mitä alaa tai mihin ammattiin hän haluaa tulevaisuudessa opiskella. Toisen kotimaisen kielen taidon puuttumisella voi olla kauaskantoisia vaikutuksia opintoihin tai työllistymiseen. Esimerkiksi monissa ammatillisista koulutusta edellyttävissä palvelutehtävissä tarvitaan ruotsin kielen taitoa.

AMKE kannattaa esitystä, että kielikokeiluun osallistunut oppilas tulee hakemuksesta vapauttaa velvollisuudesta sisällyttää lukiolaissa tarkoitettuun oppimäärään tai ammatillisesta peruskoulutuksesta annetussa laissa tarkoitettuun ammatilliseen perustutkintoon toista kotimaista kieltä. Ammatillinen koulutus ja lukio eivät pysty paikkaamaan kielitaidon puutteita, joita toisen kotimaisen kielen poisvalinnan vuoksi opiskelijalle aiheutuu. Kyse on myös taloudellisista resursseista: ammatillisen koulutuksen rahoitusleikkausten vaikutukset ulottuvat kielten opetukseen.

On tärkeää, että kielikokeiluun liitetään seurantatutkimus kokeilun vaikutuksista kielivalintoihin ja tarjontaan sekä perusopetuksen jälkeisiin opintopolkuihin. Tämä voi tuottaa arvokasta tietoa kielikoulutuksen kehittämisen tueksi.

Lisätietoja:

toimitusjohtaja Petri Lempinen, petri.lempinen@amke.fi p. 040 766 7805

Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry on 85 koulutuksen järjestäjän valtakunnallinen etujärjestö. AMKEN jäsenet kouluttavat yli 90 % kaikista ammatillisen koulutuksen opiskelijoista.